

nægtes eller tilbagekaldes, ændres heller ikke. Ved vurderingen af, om en beskikkelse skal nægtes eller tilbagekaldes, kan det således som hidtil tale for, at forsvareren skal fortsætte med sagen, at denne i øvrigt har kunnet give møde på passende tidspunkter, eventuelt tidspunkter forud for det tidspunkt, som retten kan tilbyde.

Udvalget finder, at det ikke på forhånd kan angives præcist, hvornår der vil foreligge en forsinkelse af betydning for sagens fremme, da det primært må bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag. En forsinkelse af hovedforhandlingen på 2-3 måneder i forhold til det tidspunkt, som er foreslået af retten, må efter udvalgets opfattelse som udgangspunkt anses som en betydelig forsinkelse i almindelige sager om straffelovsovertrædelser samt sager af lignende karakter, f.eks. sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer. I sager, hvor en hurtig sagsbehandling er særligt prioriteret, f.eks. sager om vold og voldtægt, vil forsinkelser også af kortere varighed kunne give anledning til tilbagekaldelse af beskikkelsen. Desuden vil der efter udvalgets opfattelse som hidtil skulle mere til, før bestemmelsen kan anvendes, hvis der f.eks. er tale om, at samme advokat har medvirket under et langvarigt efterforskningsforløb, bl.a. i store økonomiske sager, end hvis der er tale om en mindre sag, eller at den sigtede ønsker at skifte forsvarer.

Udvalget finder, at muligheden for at nægte beskikkelse bør anvendes af anklagemyndigheden og domstolene i højere grad end hidtil, når der er anledning til det.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 119-125.

5.3.2. Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets overvejelser og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Justitsministeriet lægger vægt på, at denne del af lovforslaget indgår i en bred vifte af ændringer, der samlet tager sigte på at opnå en begrænsning af langvarige sigtelser og varetægtsfængslinger mv. Justitsministeriet lægger endvidere vægt på, at det frie forsvarervalg med forslaget alene undergives den begrænsning, at valget som udgangspunkt må ske blandt de forsvarere, der har den nødvendige tid til at påtage sig sagen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4 (forslag til retsplejelovens § 733, stk. 2), og bemærkningerne hertil.

5.4. Domstolene

5.4.1. Hurtig behandling af straffesager ved domstolene

5.4.1.1. Udvalget har overvejet, om der bør fastsættes regler i retsplejeloven om hurtig behandling af straffesager ved retten. Udvalget har særligt overvejet, om der bør fastsættes frister for den tid, der må gå fra sagen modtages med anklageskrift til dommens afgivelse i første instans.

Som anført i pkt. 3.1.4. er der opstillet målsætninger for politiets, anklagemyndighedens og domstolenes sagsbehandlingstider i volds- og voldtægtssager. Udvalget bemærker, at målsætningerne er blevet til på baggrund af velbegrundede bestræbelser på hurtig behandling af sagstyper, der typisk er særligt belastende for de forurettede, men at målsætningerne i en række sager er meget svære at leve op til.

Udvalget anfører, at det forhold, at en sag tager længere tid end efter de opstillede målsætninger, ikke i sig selv betyder, at sagen ikke er behandlet inden for rimelig tid. I en række tilfælde må der således bruges mere tid, end målsætningerne lægger op til, fordi hensynet til retssikkerheden kan nødvendiggøre dette, eksempelvis hvis der viser sig behov for at inddrage nye vidner.

Udvalget bemærker desuden, at der ved de opstillede målsætninger for volds- og voldtægtssager ikke er taget stilling til, i hvilket omfang hensynet til andre sager bør vige i bestræbelserne på at opfylde målsætningerne. Efter udvalgets opfattelse er der en række andre sagstyper, hvor hensynet til en hurtig behandling er lige så stort, herunder røverier, sager, hvor den sigtede er varetægtsfængslet, og sager mod tiltalte under 18 år.

Såfremt der skulle fastsættes lovbestemte frister for domstolenes sagsbehandlingstid, ville det efter udvalgets opfattelse ikke være hensigtsmæssigt at fastsætte frister, der afspejler den kortest mulige sagsbehandlingstid. Sådanne frister ville således kun kunne overholdes i et så begrænset antal tilfælde i praksis, at en lovbestemt frist ikke ville give mening.

En lovbestemt, almindelig frist måtte ifølge udvalget i givet fald fastsættes efter, hvad der efter en gennemsnitlig betragtning ville være opnåeligt ved en veltilrettelagt, forsvarlig sagsbehandling uden unødige forsinkelser. Problemet ville imidlertid være, at sagstyperne og de enkelte sager er meget forskellige. En frist, der i forhold til én sagstype kan anses for rimelig, kan fremstå som urimelig i forhold til en anden. En almindelig frist måtte derfor være så lang, at den i nogle sager ville fremstå som uambitiøs.